

[Industriministeren]

tion til den økonomiske situation, vi befinder os i. Jeg mener aldrig nogen sinde at have sagt nej til en debat, jeg er ligefrem glad for debatter. Jeg ville synes, at vi med fornøjelse bl.a. kunne tage den i erhvervsudvalget, og hvis der er et sådant ønske, så kommer jeg meget gerne i et samråd og tager den debat. Det behøver fru Lone Dybkjær ikke nære den allermindste tvivl om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget angående videnskabelig forskning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om øgede krav til produktets holdbarhed, energiforbrug m.m.

[Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 78. Fremsat 11/2 81).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Erling Jensen):

Principielt kan jeg erklære mig ganske enig i, at det for forbrugerne er af væsentlig interesse, at produkter og specielt større forbrugsgoder har en rimelig holdbarhed og hermed en rimelig levetid. Også ressource-mæssige betragtninger taler herfor.

Allerede i dag foregår der såvel nationalt som internationalt, såvel i industrien som i offentligt støttede forsknings- og serviceinstitutioner et omfattende arbejde med sigte på at forbedre produktets holdbarhed, kvalitet og egenskaber i øvrigt, f.eks. disses energiforbrug. Produktets holdbarhed og kvalitet er

også et væsentligt element i virksomhedernes konkurrencemuligheder. Forbedring af produkternes kvalitet m.v. er jo netop formålet med virksomhedernes forskning og produktudvikling. Også staten bidrager hertil såvel ved forskning og produktudvikling i egne laboratorier og forskningsinstitutioner som ved tilskud til, at sådan produktudvikling m.v. kan finde sted i selvejende og private institutioner og virksomheder. På et meget stort antal områder er der allerede gennem varedeklARATIONER og mærkningsforskrifter skabt mulighed for, at forbrugerne kan få oplysning om varers holdbarhed, kvalitet og egenskaber i øvrigt. Ud over hvad mange virksomheder selv har fundet det naturligt at oplyse i varedeklARATIONER, er der på frivillig basis gennem Dansk Varefaktanævns virksomhed gennemført et omfattende system for mærkning af varer, der sælges i detailsalg.

På en række områder har staten gennemført eller er i færd med at gennemføre forskrifter om mærkning af varer. Som eksempel kan nævnes bestemmelser om mærkning af elektriske husholdningsapparater med oplysning om energiforbrug. Disse mærkningskrav gennemføres i øvrigt på grundlag af et EF-direktiv herom. Regeringen støtter en mere effektiv samlet indsats i EF på dette område, og jeg kan yderligere oplyse, at der er overvejelser i gang i energiministeriet med henblik på bl.a. gennem ny lovgivning at skabe grundlag for en mere målrettet politik med hensyn til energiforbruget såvel for husholdningsapparater som mere generelt.

Miljøministeriet har den 20. februar i år udsendt bekendtgørelse om mærkning af færdigpakkede levnedsmidler bestemt til den endelige forbruger. Bekendtgørelsen indeholder regler om angivelse af holdbarhed. I medfør af markedsføringsloven foregår der aktiviteter med mærkning af tekstiler, herunder om oprindelsesmærkning. Der foregår mærkning af husholdningsapparater og EØF-mærkning.

Om prismærkning kan oplyses, at loven om mærkning og skiltning med priser m.v. påbyder åben prismærkning for alle forbrugsvarer. Monopoltilsynet er i medfør af denne lov bemyndiget til at fastsætte regler om skiltning med priser for tjenesteydelser og til at fastsætte regler bl.a. om enhedsprismærkning, kvantumsstandardisering og netvægtmærkning. Der er således allerede i

[Industriministeren]

dag en meget betydelig udvikling i gang over et bredt felt på hele dette område.

Det kan mange gange være overordentlig svært at give sådanne oplysninger på en måde, der er teknisk rigtig og forsvarlig, og samtidig i en form, som en forbruger uden særlige forudsætninger kan have den rigtige nytte af. Derfor er det ofte både tid- og omkostningskrævende at finde den rigtige løsning.

Det fremtidige arbejde bør efter regeringens opfattelse bestå i en forbedret produktudvikling, hvorved også dansk industris eksportmuligheder forøges, samt i et forbedret informationsniveau, således at forbrugeren får mulighed for at vurdere varens kvalitet og dens øvrige egenskaber.

En ensidig dansk gennemførelse af tekniske forskrifter med krav til produkters holdbarhed og energiforbrug kan forringe industriens eksportmuligheder i det omfang, tilsvarende bestemmelser ikke måtte være gældende på vore eksportmarkeder. I stedet er det derfor mere hensigtsmæssigt at fortsætte med de igangværende projekter såvel i national som i nordisk regie, i EF og i OECD for herigennem at højne informationsniveauet og samtidig sikre ensartede forskrifter på internationalt niveau.

Hensigten med det foreliggende forslag til folketingsbeslutning søges således allerede løbende tilgodeset gennem bestræbelser herpå i såvel national som international regie, og jeg mener derfor ikke, at der er behov for at foretage et helt nyt udredningsarbejde som af forslagsstillerne foreslået.

Lerke (S):

Socialdemokratiet har fuld forståelse for de intentioner, der har fået SF til at fremsætte dette forslag, nemlig intentioner om et generelt mindre ressourceforbrug, når det gælder energi og andre råstoffer. Det er noget, der har relation til målsætningen om øget genbrug, som socialdemokratiets kongres for et halvt år siden udtalte sig klart om.

Men én ting er intentioner om at begrænse brugen af råstoffer, en anden ting er måden at gøre det på, og jeg er ikke sikker på, at SFs forslag er den rigtige vej. Industriministeren har allerede nævnt, hvad der gøres på dette område, og det er ikke lidt. Dertil kommer, at forbrugerne er blevet mere bevidste i

deres valg af forbrugsgoder, ikke mindst taket være lovgivningen om varedeklaration og mærkning og skiltning.

Det, SF tilsyneladende ønsker med dette forslag, er åbenbart at få bekræftet en hel række ting, vi ved i forvejen, og som vi allerede er ved at indrette os efter. Derfor er et sådant udredningsarbejde ikke særlig væsentligt. Det, der derimod kunne være mere idé i, ville være at styrke danske virksomheders fremstilling af energi- og råstofbesparende produkter. Der ligger eksport- og konkurrencemuligheder i en sådan produktion. Det betyder beskæftigelse, og det betyder en forbedret betalingsbalancesituation.

Socialdemokratiet er enig i, at det drejer sig om at begrænse brugen af råstoffer mest muligt, og vi er parate til at drøfte ethvert forslag herom, især hvis det også kan betyde øget beskæftigelse og eksport.

Fogh Rasmussen (V):

Vi kan da være enige med SF i den målsætning, der er lagt op til med dette forslag, nemlig at brug-og-smid-væk mentaliteten må afløses af en helt anderledes holdning, der lægger op til bevaring og reparation af de forbrugsgoder, vi omgiver os med, alt sammen med henblik på at mindske og dæmpe ressourceforbruget. Men vi tror ikke, at SF med dette forslag har fundet den helt rigtige model til at opnå dette formål.

For det første vil en gennemførelse af dette forslag indebære en helt uoverskuelig produktvurdering af en lang række detailprodukter. Det tror vi simpelt hen ikke administrativt kan lade sig gøre.

For det andet føler vi, at det bliver særdeles besværligt at fastlægge kriterier for et produkts holdbarhed. Hvad er holdbarhed egentlig? I den forbindelse vil jeg minde forslagsstillerne om, at holdbarhed i dag jo ikke kun har noget at gøre med fysisk levetid og fysisk nedslidning. Vi ser mange gange, at et produkt er blevet håbløst forældet i økonomisk forstand, lang tid før det fysisk er blevet forældet. Holdbarhed er altså rigtig mange ting i et dynamisk samfund.

Endelig vil jeg for det tredje pege på, at vi gennem en afgiftspolitik rettet mod energiforbruget har sikret på en helt anderledes måde, at forbruget er blevet ledet i en mere energiøkonomisk retning. Det vil jeg godt

[Fogh Rasmussen]

fremhæve for at understrege som et princip, at netop denne afgiftspolitik er et eksempel på, at man gennem, skal vi sige en fornuftig smøring af markedsmekanismen kan opnå bl.a. en bedre energiøkonomi, hvad SF jo lægger op til med dette forslag.

Det fører mig frem til generelt at sige, at venstre da altid vil være meget åben over for at diskutere en tilrettelæggelse af bl.a. afgiftspolitikken, som sikrer, at prisen på et produkt ikke bare afspejler den privatøkonomiske omkostning ved at fremstille det, men også den samfundsøkonomiske omkostning, herunder selvfølgelig sådan nogle ting som god energiøkonomi og lang holdbarhed.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg kunne egentlig have nøjedes med at henvise til industriministerens udmærkede redegørelse. Jeg tror, jeg vil foranledige gennem erhvervsudvalget, at der tilstilles medlemmerne af erhvervsudvalget en oversigt over, i hvor vidt omfang det, SF ønsker, faktisk allerede eksisterer og har eksisteret i meget lang tid.

Det, der får mig til alligevel at føje noget til disse bemærkninger, er en interessant passus i bemærkningerne til SF's forslag, hvor SF udtrykker formodning om, at hvis Danmark gør det, som vi allerede gør, så kan vi få besvær med EF. Jeg kan oplyse hr. Rahbæk Møller om, at der fra Kommissionen allerede foreligger et direktivforslag om produktansvar, som går langt ud over, hvad SF antyder her, så det vel snarere bliver et spørgsmål, om Danmark og SF til sin tid mener at kunne acceptere disse meget vidtgående krav, som Kommissionen, fællesskaberne vil stille til os.

Jeg synes, at denne passus om EF i sidste afsnit af bemærkningerne er usaglig og upassende og tyder på et meget lavt informationsniveau, men det kunne være, at vi skulle prøve i et andet udvalg at fremskaffe det direktivudkast, som jeg har omtalt.

Askjær Jørgensen (FP):

Når man ved, at hr. Rahbæk Møller jævnligt deltager i erhvervsudvalgets møder, så forbavses man over, at hr. Rahbæk Møller lægger navn til dette beslutningsforslag. Det er dog fantastisk, at det endnu ikke er sivet ind, hvor meget der allerede eksisterer på

dette område. Forklaringen kan kun være, at man ikke kan slippe det, at man ustandselig skal mistænkeliggøre erhvervslivets produkter, produktionssektorens produkter.

Vi har i Danmark rigtig mange dygtige erhvervsvirksomheder, der lægger sig i selen og gør alt, hvad de kan for at lave gode produkter og produkter med et så lavt energiforbrug som muligt. Hvis disse virksomheder ellers kan få lov til at være i fred for kraftig beskatning og for mange restriktioner, så skal de nok holde dårlige produkter udefra væk fra det danske marked. Hvis man vil nå det, som skulle være intentionerne med det her, så skal man lade de danske erhvervsvirksomheder få fred, få ro og få kræfter til at producere gode varer, så skal de nok konkurrere de dårlige udenlandske varer væk, holde dem væk fra markedet.

Der er ingen tvivl om, at den store, brede masse af danske erhvervsvirksomheder udelukkende ønsker at lave produkter såvel til det danske marked som til eksportmarkederne, produkter med god holdbarhed, med god effektivitet og med lavt energiforbrug. Vi har fuld tillid til den danske produktionssektor, den har langt mere indsigt i disse forhold, end SF har.

Janne Normann (RV):

Jeg kan betro hr. Askjær Jørgensen noget, som han i hvert fald ikke har indsigt i, tror jeg, det gælder måske samtlige øvrige ordførere i denne sag: rendemasker på nylonstrømper er frygtelig irriterende. Det samme er elektriske pærer, som ryger i tide og utide. Det samme er husholdningsmaskiner, som er skabt til at blive uduelige på meget kort tid. Ikke bare er de ting irriterende, det er også frådseri med vore ressourcer, og vi er derfor i det radikale venstre meget positivt indstillet over for forslaget fra SF. Vi har selv tidligere været fremme med krav om deklARATIONER på husholdningsmaskiner.

Om vi direkte skal have restriktioner eller forbud eller hvad, tør jeg ikke sige, men det er givet, at det er på tide, at vi får gjort noget alvorligt ved dette frådseri med vore ressourcer, som ligger i ting, der ikke varer længe nok, og de evindelige genanskaffelser. Vi vil se positivt på forslaget.

(Kort bemærkning).

[Askjær Jørgensen]

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal give fru Janne Normann ret i, at jeg ingen forstand har på rendemasker. Men jeg hørte ikke, om fru Janne Normann så ønskede et krav om, at damerne skulle gå med uldne strømper i stedet for.

Brusvang (CD):

På centrum-demokraternes vegne har jeg følgende bemærkninger til forslaget om øgede krav til produkters holdbarhed, energiforbrug m. v., som er fremsat af SF:

Vi finder, og jeg finder som andre ordførere, at det absolut har et positivt sigte. Jeg skal ikke forsøge at gentage opremsningen af alle de ting, der allerede sker på dette område, det gjorde industriministeren meget detaljeret, men jeg er enig med industriministeren i, at dette allerede sker i vidt omfang.

Jeg har i bemærkningerne specielt hæftet mig ved den henvisning, SF foretager til visse foreteelser i Californien, og bemærkningen om, at Danmark ikke bør have mindre suverænitet end et medlem af en forbundsstat derovre, set i forhold til Danmarks medlemskab af EF. Jeg må indrømme, at den bemærkning burde SF nok have ladet ligge, for det er, ligesom om denne polemiske bemærkning giver hele forslaget en skævhed.

Det er også min opfattelse, at den måde, man lægger det op på, er alt for generel. Selv om jeg altså har givet udtryk for sympati med det positive sigte, der er i forslaget, må jeg sige på mit partis vegne, at vi må stille os noget reserveret over for forslaget i dets videre behandling.

Mølgaard (DR):

Retsforbundet må på linje med centrum-demokraterne åbenbart sige, at vi er reserverede over for forslaget, men når vi er reserverede, skyldes det ikke et pludseligt opstået EF-følgagtighedskompleks hos os. Vi er egentlig positivt indstillet over for, at et udredningsarbejde foregår på disse områder, men som industriministeren allerede har påpeget det, foregår der meget i forvejen, også uden dette forslags vedtagelse. I og for sig siger forslaget kun helt konkret, at der skal iværksættes udredningsarbejde. Men der står dog i overskriften og i bemærkningerne, hvad udredningsarbejdets resultater skal bruges til. Det er ikke til ad frivillighedens vej,

ad forbrugeroplysningens vej, ad varedeklarationens vej at gøre folk opmærksomme på, at der er nogle produkter, der er bedre end andre, sådan at de foretager deres frie valg af de bedre produkter, men det er ad direktivernes vej, SF foreslår resultaterne anvendt, og det er det, vi fra retsforbundets side må vende os imod. Det er næsten for EFsk til et forslag fra SFs side. Det er i hvert fald for EF-orienteret til, at retsforbundet kan støtte det.

Med hensyn til det udredningsarbejde, som allerede er i gang, og som foregår både internationalt og regionalt, og hvor det drejer sig om at få anvendt resultaterne i vid udstrækning, har industriministeren som sagt redegjort for, hvor meget arbejde der i grunden foregår. Jeg må sige, at der såmænd nok på international basis foregår en hel del arbejde, som Danmark forsømmer at deltage i, men det er en ganske anden historie, som ikke vedrører dette forslag i voldsom udstrækning. Jeg er dog ikke sikker på andet end, at vi kunne have glæde ved at deltage endnu mere i det frivillige samarbejde på internationalt plan om udvikling og udredning på disse områder, som faktisk foregår.

Rahbæk Møller (SF):

Denne debat knytter sig jo lidt til den foregående debat om teknologiens udvikling, men i og for sig fra den modsatte ende. Den foregående debat blev meget let en debat om at forhindre en uønsket teknologisk udvikling, og det er da også vigtigt at gøre det, men det er lige så vigtigt at stimulere en ønsket teknologisk udvikling, og det er det, dette forslag tager fat på, idet vi foreslår, at der stilles krav til de produkter, der må markedsføres her i landet.

Et eksempel på et område, hvor der er behov herfor, er husholdningsmaskinerne og deres elforbrug. Når jeg netop tager fat på dette eksempel, så er det selvfølgelig, fordi der foreligger et grundigt udredningsarbejde af Jørgen Nørgaard ved DTH, der viser, at der er meget store muligheder for energibesparelse på dette område. Problemet er, at der ofte er et ringe incitament for producenterne, og derfor kunne det være gavnligt, om man stillede krav fra regeringens side.

De fleste ordførere var enige i intentionerne, at vi skal spare energi, vi skal spare pro-

[Rahbæk Møller]

dukter, men der var desværre stort set ingen, der ville midlerne.

Ministeren snakkede i det væsentlige udenom ved at sige, at der foregår meget, og han henviste til to ting. Den ene ting var, at der foregår mærkning i betydeligt omfang, og det er da også rigtigt. Jeg var i øvrigt glad for at høre, at der nu også kommer krav om mærkning vedrørende husholdningsmaskiners energiforbrug. Det har vi efterlyst før, det er rart, at det nu kommer. Den anden ting var statslig støtte til produktudvikling. Disse to ting, produktudvikling og forbrugerpålysning, arbejder man på, men den anden side af det, at stille bestemte krav, vil ministeren åbenbart ikke.

Hr. Lerke var selvfølgelig enig med ministeren. Han havde en bemærkning, som jeg ikke helt forstod. Han sagde, at han var bange for, at det ville svække dansk industri, hvis vi stillede krav til produkter, der markedsføres her i landet. Det forholder sig stik modsat, og det er selvfølgelig årsagen til, at EF ikke vil finde sig i det. Hvis vi stiller krav til produkter her i landet, indfører vi delvis et beskyttet hjemmemarked, fordi danske producenter indlysende hurtigere vil omstille sig på det danske marked end på andre. Når vi samtidig gør det på et område, hvor vi ved, at der vil komme stigende krav i udlandet også på længere sigt, har vi faktisk givet dansk industri en fortrinsstilling. Der er ikke tvivl om, at forslag som dette både vil virke importbegrænsende og endda på ret kort sigt eksportstimulerende.

Hr. Fogh Rasmussens bemærkninger var interessante på et andet felt. Han afviste at stille krav, men gik i stedet for ind for at styre det ved hjælp af afgiftspolitikken, hvis jeg forstod hr. Fogh Rasmussen ret. Det minder mig om, at for et par år siden havde SF et forslag med ganske samme intentioner, hvor vi blot i stedet for de krav, vi nu fremfører, foreslog at styre det ved hjælp af afgiftspolitikken, idet vi foreslog, at afgiften på husholdningsmaskiner skulle beregnes efter energiforbruget. Jeg kan ikke forstå hr. Fogh Rasmussens bemærkninger anderledes, end at han nu er tilhænger af det forslag, og det er da glædeligt. Så må vi tage det op og se, om vi kan komme igennem ad den vej.

Hr. Ole Bernt Henriksen havde en interessant bemærkning. Det var ikke så meget det med, at der er et direktiv på vej. Jeg ved

godt, at EF arbejder med de problemer, og at vi før eller senere bliver nødt til at løse nogle af dem, og o.k., det skal EF for en gangs skyld ikke have utak for. Det var mere det, jeg forstod implicit, at vi ikke behøvede at vente, sådan måtte jeg forstå hr. Ole Bernt Henriksens bemærkninger, vi kunne godt gå i gang af os selv. Vi kan vente, vi kan følge EF, eller vi kan gøre noget selv. Jeg tror ikke, det er rigtigt, desværre. Jeg håber, at vores EF-medlemskab er af en sådan karakter, at vi kan tage den form for initiativer, men jeg er meget sikker på, at Domstolen vil anse sådanne krav for uforenelige med bestemmelserne om tekniske handelsrestriktioner.

Hr. Askjær Jørgensen sagde, at danske producenter nok skal holde underlødige produkter ude af sig selv. Vi har undersøgelser af de ting. Der er f. eks., for igen at tage det, himmelvid forskel, meget, meget store variationer med hensyn til energiforbruget, og det forsvinder ikke af sig selv på grund af markedskræfterne.

Fru Janne Normann skal jeg takke for en positiv indstilling. Som jeg var inde på tidligere, er dette en af måderne at komme igennem på. Der kan overvejes flere forskellige måder. Vi har selv i tidens løb foreslået forskellige modeller, så jeg er sikker på, at vi og det radikale venstre kan blive enige om en måde at angribe dette problem på.

Hr. Brusvang og hr. Mølgaard har jeg jo ikke meget at takke for, for de var begge reserverede, og medmindre denne reservation opløser sig i positiv handling, er det jo beklageligt. Jeg forstår på hr. Mølgaard, at det er ud fra en helt principiel, fundamental, liberalistisk holdning, man simpelt hen ikke vil have, at staten blander sig i produktionslivet. Det kommer vel ikke bag på hr. Mølgaard, at det ikke er socialistisk folkepartis holdning til tingene.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg er nødt til at korrigere hr. Rahbæk Møller, men inden jeg gør det, vil jeg gerne anbefale en ting: kunne EF-modstanderne i denne sal ikke gøre sig den ulejlighed at sætte sig lige så godt ind i tingene, som vi andre gør? Det er trættende at skulle blive ved med at høre sådan nogle misforståelser.

Lad mig sige det så klart, som det overhovedet kan siges: EF kan aldrig forhindre os i

[Ole Bernt Henriksen]

at stille vore egne borgere dårligere end borgerne i andre EF-lande. EF kan aldrig forhindre os i at stille strengere regler op for den danske produktion. På den anden side betyder et direktiv, at hvis varerne opfylder de krav, som stilles i direktivet, så har de adgang til fri indførsel i ethvert EF-land.

Jeg synes, det var nødvendigt at rette denne misforståelse.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Når der er lyspunkter på sådan en fredag eftermiddag, er man altså nødt til at få øje på dem. Jeg er trods alt glad for, at SF ikke forlanger, at vi her i huset skal gå over til tavler og grifler. Det havde jeg egentlig frygtet. Det skal man have tak for.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Den misforståelse, hr. Ole Bernt Henriksen henviser til, skyldes udelukkende, at hr. Ole Bernt Henriksen ikke har læst forslaget. Det omhandler ikke produktionen her i landet. Det omfatter varer, der markedsføres her i landet. Der er intet i vores forslag, der forhindrer danske producenter i at producere underlødige produkter og eksportere dem. Det, vi vil forhindre dem i, er at sælge dem på det danske marked, og det gælder selvfølgelig også udenlandske producenter. Der forstod jeg på hr. Ole Bernt Henriksen, at vi desværre så kommer i konflikt med disse EF-regler.

Industriministeren (Erling Jensen):

Hr. Ole Bernt Henriksen efterlyste lidt mere detaljer i oversigten over, på hvilke måder vi søger at tilgodese kvalitetskrav, holdbarhedskrav, informationskrav. Dem tilstiller vi meget gerne erhvervsudvalget under behandlingen af dette forslag.

Hr. Rahbæk Møller syntes, at jeg gik udenom, for jeg snakkede kun om mærkning. Det havde ganske vist været noget meget væsentligt for SF tidligere, men nu forstod han, at det var på vej, så nu ville han hellere have, at vi snakkede om at gå videre. Det gjorde jeg rent faktisk også. Det er ganske vist ikke mig, der skal gøre det, for det er ikke min ressort, når det drejer sig om spørgsmålet om energiforbruget for hushold-

ningsmaskiner, som hr. Rahbæk Møller rejste.

Det, jeg sagde, var, at jeg kunne oplyse, at energiministeriet arbejder på en ny lovgivning, der skal skabe baggrund for en mere målrettet politik med hensyn til energiforbruget såvel for husholdningsapparater som mere generelt. Det var vistnok det, hr. Rahbæk Møller efterlyste, men jeg besvarede det altså i mit første indlæg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om afvikling af alle former for erhvervsstøtte.

[Af Mølgaard (DR) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 80. Fremsat 12/2 81).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Erling Jensen):

Det er synd, vi ikke fik denne debat i går, for så havde det været præcis 11 måneder siden, folketinget sidst behandlede et forslag fra retsforbundet, som var næsten identisk med det nu foreliggende. Som jeg dengang måtte tage afstand fra forslaget, må jeg også gøre det i dag. Den mellemliggende periode har ikke gjort de fremførte synspunkter mere overbevisende.

Blandt de argumenter, der på ny føres i marken, er påstanden om, at erhvervenes egne organisationer siger fra over for de erhvervsfremmende foranstaltninger. Ingen af